

**המערערים:**

1. התנועה לחופש המידע, ע"ר 580425700  
ע"י ב"כ עוה"ד יערה וינקלר-שליט ו/או רחלי אדרי  
ו/או איה מרקביץ' ו/או אור סדן  
רחוב סעדיה גאון 26, תל אביב-יפו 6713521  
טל': 0528-279-555; פקס: 03-9560359  
דוא"ל: [office@meida.org.il](mailto:office@meida.org.il)
2. נעה לנדאו – עיתונאית – עיתון 'הארץ', ת.ז.
3. הוצאת עיתון הארץ בע"מ, ח.פ. 510015449
4. תומר גנון – עיתונאי, ת.ז.
5. כלכליסט – ידיעות אחרונות בע"מ, ח.פ. 510103922
6. שאול אמסטרדמסקי – עיתונאי, ת.ז.
7. תאגיד השידור הישראלי, ח.פ. 500501952  
ע"י ב"כ עו"ד ט. ליבליך  
משרד ליבליך – מוזר – גליק עו"ד  
רח' נמל תל אביב 40, בית יואל, תל אביב-יפו 6350671  
טל' 03-5442370 – פקס 03-5442375  
דוא"ל: [tlieb@lm-adv.co.il](mailto:tlieb@lm-adv.co.il)
8. עו"ד שחר בן מאיר, ת.ז.
9. עו"ד יצחק אבירם, ת.ז.  
בעצמם  
מרח' אבא הלל 12, רמת גן 5250606  
טל': 03-6127878 – פקס: 03-6127979  
דוא"ל: [shachar@benmeir.co.il](mailto:shachar@benmeir.co.il)
10. חן מענית – עיתונאי, ת.ז.
11. טל שניידר – עיתונאית, ת.ז.
12. גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ, ח.פ. 510989940  
ע"י ב"כ עו"ד יורם מושקט ו/או  
אוריין אשכולי ו/או שירה רייך ו/או מנחם אברהם  
מרח' יהודה הלוי 85 תל אביב-יפו 65796  
טל: 03-5661404 – פקס: 03-5609882  
דוא"ל: [Orian@muszkat.co.il](mailto:Orian@muszkat.co.il)
13. שומרים – מרכז לתקשורת ודמוקרטיה (חל"צ), ח.פ. 51-611203-4  
ע"י ב"כ יערה וינקלר-שליט  
רח' שור 7, תל אביב  
[Winkler.yaara@gmail.com](mailto:Winkler.yaara@gmail.com)

- נ ג ד -

**המשיבים:**

1. משרד ראש הממשלה
  2. הממונה על חופש המידע במשרד ראש הממשלה
  3. היועץ המשפטי לממשלה
  4. מזכיר הממשלה
  5. ממשלת ישראל
- כולם ע"י פרקליטות המדינה  
רח' קריית המדע 5, בניין B3, הר חוצבים, ירושלים, ת.ד. 45217, מיקוד: 9777605  
טל': 073-3929611/2, פקס: 02-6468027  
[civil-dep@justice.gov.il](mailto:civil-dep@justice.gov.il)

## ערעור מנהלי

מוגש בזה ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי (ירושלים) בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, אשר ניתן על-ידי כבוד השופט אברבנאל ביום 07.12.2020 בעתירה מנהלית עת"מ 54264-10-20 התנועה לחופש המידע ואח' נ' משרד ראש הממשלה ואח' ("עתירת אוקטובר" ו-"פסק הדין").

בהתאם לתקנה 24(ב)(7) לתקנות בתי המשפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 ("התקנות המנהליות"), עבור ערעור זה שולמה אגרה בסך 1,410 ₪, וזאת לפי פרט 21 בתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 ("תקנות האגרות").

בהתאם לתקנה 28 לתקנות המנהליות, וכן בהתאם לתקנה 135(א) ולתוספת השלישית לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 ("התקנות האזרחיות"), עבור ערעור זה תשולם ערובה בסך 15,000 ₪ לפי פרט 2 לתוספת ראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000 ("חוק בתי משפט").

בהתאם לתקנה 24(ב)(8) לתקנות המנהליות, מובא לידיעת בית המשפט הנכבד כי ערעור מנהלי זה מוגש בד בבד עם עתירה לבית משפט נכבד זה בשבתו כבית דין גבוה לצדק; העתירה לבג"צ עוסקת באותה תשתית עובדתית, אך לא באותה תשתית נורמטיבית.

בהתאם לתקנה 24(ב)(3א) לתקנות המנהליות, סמכותו העניינית של בית המשפט הנכבד לדון בערעור הינה לפי סעיף 11 לחוק בתי משפט.

בהתאם לתקנה 33 לתקנות המנהליות, המועד האחרון להגשת ערעור זה הינו ביום 23.01.2021.

## פתח דבר

כאמור, ערעור זה מוגש בגין פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, עת"מ 54264-10-20, אשר דחה את עתירת המערערים וקבע כי אין לחשוף את תמלילי ישיבות הממשלה משנת 2020 אשר עוסקות בנושאים אזרחיים הקשורים במשבר הקורונה.

בכל הכבוד, המערערים סבורים - וינמקו מיד - שבית המשפט קמא נפל לכללן של כמה שגיאות בפסיקתו זו, וזאת הן בשל טעויות בדין ובפרשנותו והן בשל כך שלא נימק את החלטתו ואף הותיר מספר טענות של המערערים ללא הכרעה.

יצוין עתה ויורחב בהמשך, כי בפני בית המשפט קמא הונחה עתירה בגין סירוב גורף של המשיבים לחשוף תמלילים של ישיבות הממשלה וכן בגין כך שהמשיבים לא השיבו, במשך חודשים ארוכים, לדרישת המערערים לחשוף את חומרי הרקע אשר הונחו על שולחן הממשלה באותן ישיבות.

בית המשפט קמא קיבל את סירוב המשיבים לפרסם את התמלילים, וזאת בהסתמך על תקנון (זמני) של עבודת הממשלה ה-35, הגם שפרשנות סבירה ומתבקשת של הוראותיו מורה אחרת. חמור מכך, **בית המשפט קמא התעלם** מכך שהתקנון (הזמני) של עבודת הממשלה ה-35, סותר הוראות מפורשות של חוק-יסוד: הממשלה. **בית המשפט קמא סבר בטעות** שאין לו סמכות לעסוק בכך שפרשנות המשיבים פוגעת במדרג הנורמטיבי הקבוע בדין הישראלי וזה אחד מעיקריו של ערעור זה. **עוד שגה בית המשפט קמא** כאשר ביקש מהמשיבים לעיין בחומרי הרקע במעמד צד אחד והשיבים למשיבים בסוף ההליך מבלי לקבוע דבר לגופם של החומרים.

**שגיאה נוספת** שנפלה בקשר לכך הייתה עת הורה בית המשפט קמא למשיבים למסור כתב תשובה לעניין חומרי הרקע, אולם המשיבים מסרו מסמך שאין בו כל התייחסות לחומרי הרקע לגופם ובסופו הודיעו כי ימסרו החלטה בשאלת מסירתם בהמשך – כלומר בניגוד להחלטת בית המשפט קמא. **בית המשפט קמא התעלם** מהפרה של החלטה ולא דן בטענות המערערים לעניין חומרי הרקע לגופן.

בעקבות הערעור דן יבוקש מבית המשפט הנכבד לקבל את טענות המערערים, להורות למשיבים למסור את תמלילי ישיבות הממשלה וכן לשאת בהוצאות הריאליות של המערערים, הן בהליך שנוהל בבית המשפט קמא והן במסגרת ערעור זה.

**יצוין כי נוכח התמשכות ההליכים על פני כמעט שנה לצד העובדה שמדובר במידע קריטי לציבור, מבוקש כי בית המשפט הנכבד יקבע מועד לדיון דחוף בערעור זה, מוקדם ככל שמאפשר יומנו.**

### ואלו נימוקי הערעור:

#### א. מבוא

1. המערערים מתכבדים להגיש ערעור על פסק הדין שניתן בעתירת אוקטובר. כאמור, בית המשפט קמא דן ופסק בעתירה מנהלית שעניינה סירוב לבקשת חופש מידע לקבל את תמלילי ישיבות הממשלה וועדות השרים (להלן: **"ישיבות הממשלה"**), ואי מתן מענה בעניין חומרי הרקע ששימושו יסוד להחלטות הממשלה בקשר למשבר הקורונה (כהגדרתו בעתירת אוקטובר).

**העתק פסק הדין מצ"ב כנספח 1 לערעור זה.**

**העתק מעתירת אוקטובר, על כל נספחיה, מצ"ב כנספח 2 לערעור זה.**

2. המערערים סבורים, כי בכל הכבוד הראוי, **בית המשפט קמא נפל לכללן של מספר טעויות בפסיקתו**. טעויות אלה כוללות **הכרעות שלא נומקו**, לפחות על פי הכתוב, **וכן הכרעות לפיהן עמדת המשיבים אומצה במלואה, לעיתים בניגוד לדיון ולעיתים ללא עריכת איזונים כנדרש בדיון ובהלכה הפסוקה**. עוד עוסק ערעור זה בכך שלא הוכרעו בפסק הדין מספר טענות שהעלו המערערים.

3. במסגרת ערעור זה מבוקש מבית המשפט הנכבד להורות למשיבים על הגשת **כתב תשובה מפורט**, וזאת ללא דיחוי ולצד קביעת **מועד לדיון דחוף בערעור**; **לדון** בטענות המערערים ולקבלן; **להורות** למשיבים למסור את המידע הציבורי שהתבקש כשהוא מעודכן ליום מתן המענה (ככתוב בבקשה) **ולחייבם בהוצאות** משפט לרבות שכ"ט עו"ד, מע"מ וריבית כדן.

#### ב. רקע נדרש לערעור

4. פרק זה נחלק לשלושה: **ראשית** בסקירת ההליכים שהתקיימו בין הצדדים עד לעת הגשת ערעור זה; **שנית** הצגת המידע המבוקש והסירוב החלקי לבקשה **ולבסוף** האינטרס הציבורי בחשיפת המידע.

##### ב.1. סקירת ההליכים המשפטיים שהתקיימו בין הצדדים עד להגשת ערעור זה

5. ראשית ההליכים בין הצדדים בפניות של המערערים אל המשיבים במספר בקשות לקבל מידע ציבורי בעל חשיבות אדירה, בקשר להתמודדות הממשלה עם משבר הקורונה בשנת 2020. פניות אלה מפורטות בסעיפים 19-11 לעתירת אוקטובר; העתק הפניות לצד המענים הלאקונויים להן מצורפים כנספחי 3-1 לעתירת אוקטובר. נוכח דחיפות גילוי של המידע לציבור, סברו המערערים כי **בהיעדר מענה מהותי** מוצו ההליכים, ועתרו לבית הדין הגבוה לצדק (בג"ץ 2414/20).

## העתירה לבג"ץ

6. העתירה לבג"ץ הוגשה ביום 06.04.2020 ודיון התקיים ביום 11.06.2020, לאחר שהמשיבים הגישו כתב תגובה מקדמית ביום 23.04.2020. בפתח הדיון הנ"ל הציג ההרכב הנכבד שאלות לצדדים בקשר לסמכותו לדון בעתירה משום שעניינה בבקשות למידע ציבורי ויסודה בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ("החוק"). הגם שהעתירה העלתה טענות הנוגעות לפרשנות הוראות חוק-יסוד: הממשלה ("חוק היסוד") ולמדרג הנורמטיבי שבינו לבין התקנון (הזמני) לעבודת הממשלה ה-35 ("התקנון" או "התקנון הזמני"), וחרף התנגדות המערערים, הוחלט, בהמלצת ההרכב, למחוק את העתירה לבג"ץ ולהפנותם לבית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לעניין מנהליים.

**העתק מהעתירה לבג"ץ (ללא נספחים) מצ"ב כנספח 3 לערעור זה.**

**העתק כתב התגובה המקדמית של המשיבים לעתירה לבג"ץ מצ"ב כנספח 4 לערעור זה.**

**פרוטוקול הדיון וההחלטה מצ"ב כנספח 5 לערעור זה.**

## בין בג"ץ לבית המשפט המחוזי

7. בתום הדיון בבג"ץ נדברו ב"כ הצדדים בניסיון להסכים לראות בכתב התגובה המקדמית שהוגש לבג"ץ מענה לבקשות ולפניות של המערערים, לשם התקדמות יעילה להליך בביהמ"ש המחוזי-מנהלי. ברם, באופן חסר הגיון, ובניגוד לאינטרס הציבורי והיעילות המתבקשת, ביום 16.06.2020 התקבל אצל המערערים מכתב היועמ"ש במשרד ראש הממשלה (המשיב 1). במסגרת מכתב זה (נספח 8 לעתירת אוקטובר) הובהר שלא זו בלבד שכתב התגובה לבג"ץ אינו מהווה מענה לבקשת מידע, אלא שאין המשיבים רואים בפניות שנעשו אליהם בקשות לפי החוק משום שהן הוגשו לגורם לא נכון ולפיכך הוצגה דרישה חדשה: להגיש את אותה בקשה - לממונה במשרד ראש הממשלה.

8. המערערים הביעו תרעומת על התנהלות המשיבים ושלחו מכתב תגובה חריף, אולם למרות חילופי הדברים (ר' נספחים 7 ו-9 לעתירת אוקטובר) ועל אף שכבר הוגשה עתירה לבג"ץ, נאלצו המערערים להגיש בקשת מידע חדשה, וזה כמעט לחלוטין לבקשה מחודש מרץ 2020.

**בקשת המידע "החדשה", מצ"ב כנספח 6 לערעור זה.**

9. על בקשת המידע "החדשה" שהמשיבים התעקשו לקבל, לא ניתן מענה במשך חודש ימים ויותר, הגם שהמועד הקבוע לכך בחוק בא וחלף. בנסיבות אלה פנו המערערים ללא דיחוי לבית המשפט קמא, וביקשו לקיים דיון בהול לנוכח דחיפותה של העתירה וחשיבות המידע לציבור.

## עתירת חודש יולי

10. העתירה (עת"ם 20-07-47784) הוגשה ביום 21.07.2020 אולם בסמוך לאחר הגשתה הודיעו המשיבים כי הם לוקחים לעצמם ארכה נוספת בת 30 ימים לפי סעיף 7(ב) לחוק. למחרת התקבל אצל המערערים מכתב אשר כלל סירוב של המשיבים למסור את תמלילי השיחות ונזכרה בו שוב הארכה שניטלה לשם החלטה בעניין חומרי הרקע.

**מכתב הסירוב של המשיבים מיום 22.07.2020 מצ"ב כנספח 7 לערעור זה.**

11. לנוכח המכתב הנ"ל, בית המשפט קמא הורה לצדדים למסור את עמדתם בשאלה מדוע לא תימחק העתירה. ביום 28.07.2020 הגישו הצדדים את עמדתם וחרף התנגדות המערערים, ניתן פסק דין לפיו העתירה תימחק תוך שבהסכמת המשיבים, לא תשמע טענת שיהוי באם ימתינו המערערים עד לתום הארכה לשם קבלת מענה אודות חומרי הרקע ויגישו את עתירתם מחדש, על כלל המידע המבוקש.

**פסק הדין בעתירת חודש יולי אשר ניתן ביום 28.07.2020 מצ"ב כנספח 8 לערעור זה.**

12. נוכח פסק הדין ומשיקולי יעילות, החליטו המערערים שלא לפצל בין חלקי המידע המבוקש ובחרו להמתין לתום הארכה בעניין חומרי הרקע, הכל בתקווה שהמשיבים יפעלו ללא דיחוי למתן מענה.

13. **אולם המשיבים "מילאו פיהם מים" במשך שלושה חודשים**, וזאת חרף תזכורות מצד המערערים (נספח 15 לעתירת אוקטובר). תקופת הארכה המקסימלית (לפי סעיף 7(ג) לחוק) באה וחלפה בלא שנמסר למערערים מענה בנוגע לחומרי הרקע ועל כן הוגשה עתירה נוספת לבית המשפט קמא.

#### עתירת חודש אוקטובר

14. בנסיבות דלעיל, **ולאחר שהמערערים המתינו 120 ימים שלמים**, הוגשה עתירת אוקטובר הן בגין הסירוב למסור את תמלילי ישיבות הממשלה והן בשל כך שהמשיבים **לא השיבו לבקשה בעניין חומרי הרקע**, וזאת בחריגה מהמועדים הקבועים בדין.

15. המשיבים הגישו כתב תגובה מקדמית לעניין התמלילים ביום 18.11.2020 (בהתאם להחלטת בית המשפט קמא) וכן הגישו תגובה נוספת בעניין חומרי הרקע ביום 24.11.2020 (זאת בניגוד להחלטת בית המשפט קמא אשר הורה להם על הגשת כתב תשובה). ביום 26.11.2020 התקיים דיון בפני בית המשפט קמא במסגרתו טענו הצדדים אך לעניין הסירוב למסור תמלילים, משום שגם עד ליום זה (דהיינו **בחלוף כחצי שנה מהבקשה ה"חדשה"**) לא מסרו המשיבים החלטה בעניין חומרי הרקע.

**כתבי התשובה והתגובה של המשיבים מצורפים, בהתאמה, כנספחים 9 ו-10 לערעור זה.**

**פרוטוקול הדיון מיום 26.11.2020 מצ"ב כנספח 11 לערעור זה.**

16. ביום 07.12.2020 ניתן פסק דינו של בית המשפט קמא, אשר בגינו מוגש ערעור זה.

### ב.2. פירוט המידע המבוקש והמענה שניתן

#### ב.2.א. המידע המבוקש

17. המידע המבוקש מפורט במלואו בסעיפים 52-53 ובנספח 10 לעתירת אוקטובר, וזו תמציתו:
18. **תיעוד משיבות הממשלה** - סטנוגרמות ו/או תמלילים מדיוני הממשלה שענינם התמודדות עם נגיף הקורונה בכל מישורי הטיפול, לרבות בריאות, רווחה, כלכלה, תעסוקה וכדומה; סטנוגרמות ו/או תמלילים ונספחים מדיונים שנערכו בממשלה בהתקנת תקנות לשעת חירום וכל חקיקה אחרת לבלימת התפשטות המגפה; וכן העתקי הקלטות וידאו ו/או אודיו של דיונים כאמור.
19. **התשתית העובדתית להחלטות הממשלה ("חומרי הרקע")** - מצב התחלואה ונתונים על מערכת הבריאות בנוגע להיערכותה; מידע על אודות נגיף קורונה, לרבות המידע הרפואי המקובל על גורמי הרפואה בעת קבלת החלטות בנושא; מחקרים ומודלים בנוגע להתפשטות הנגיף וההתמודדות עימו; מצב הדברים בעולם כפי שהוצג למקבלי ההחלטות, לרבות דרכי פעולה שנקטו בנושא מדינות שונות ושנדונו בממשלה, בין שהחליטה לאמצן ובין אם לאו; תוכניות פעולה ומסמכי מדיניות, לרבות תוכניות ארוכות טווח לטיפול במגפה, לרבות מצגות שהוצגו לממשלה.

#### ב.2.ב. המענה שנתנו המשיבים

20. פירוט מלא של המענה מצוי בפרק 2.2.1 לעתירת אוקטובר, אולם לצורך ערעור זה יובאו להלן עיקרי הסירוב ויודגש כי **המענה שניתן הינו ביחס לתמלילים בלבד**:
21. **ראשית**, המשיבים טענו שהם מנועים מלמסור את התמלילים המבוקשים משום שאלה הם בגדר "מידע אשר אין לגלותו לפי כל דין", כהוראת סעיף 9(א)(4) לחוק. המשיבים הפנו לסעיפים 14 ו-71 לתקנון הזמני הקבועים כי ישיבות הממשלה סגורות ותמליליהן מסווגים כ"סודיים ביותר".
22. המשיבים הוסיפו כי התקנון הזמני, על כל הוראותיו, שואב את כוחו מסעיף 31(ו) לחוק היסוד וטענו כי במקרה דנן התמלילים באים בגדר עניינים שהוחלט לשמור בסוד, לפי סעיף 35(א)(4) לחוק היסוד.

**כל סעיפי התקנון הזמני הנזכרים בערעור זה מצ"ב כנספח 12 לערעור זה.**

23. שנית, המשיבים טענו שלא ניתן למסור את התמלילים בשל היותם "מידע בדבר דיונים פנימיים", כמשמעותם בסעיף 9(ב)(4) לחוק, והפנו להנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1002 בעניין "מסירת מידע משיבות הממשלה - פניות מן הציבור" (2003) ("ההנחיה") (נספח 19 לעתירת אוקטובר).
24. לשיטת המשיבים, הנחיה זו מלמדת ש**ככלל** אין לגלות תמלילים של דיוני הממשלה וועדותיה מחשש ל"אפקט מצנן" שעלול לפגוע באפשרות של דיון ענייני ופתוח.
25. **סירוב המשיבים לעניין התמלילים, אשר מבקש להסתמך על סעיפים 9(א)(4) ו-9(ב)(4) לחוק, הינו סירוב סתמי, שאינו רואה במשבר הקורונה אירוע חריג ושונה המצדיק בחינה מחודשת של ההתנהלות שהשתרשה בניגוד לחוק היסוד. באופן מצער, בית המשפט שגה כשאִימץ את עמדת המשיבים בעניין סעיף 9(א)(4) לחוק; ושגה פעם נוספת כשלא דן כלל בטענות הצדדים ביחס לסעיף 9(ב)(4) לחוק, על כך בהרחבה בפרק 3.ג לערעור זה.**

### 3.ב. האינטרס הציבורי בחשיפת המידע

26. האינטרס הציבורי בחשיפת המידע המבוקש מפורט בהרחבה בפרקים 1.2 ו-3 לעתירת אוקטובר. על מנת שלא להלאות את בית המשפט הנכבד, אשר בוודאי מכיר בחשיבות המידע ובכך שהעניין אינו יורד מסדר היום הציבורי כבר חודשים ארוכים, להלן בקצרה **שלושה עיקרים לאינטרס הציבורי במידע:**

26.1. **חובת גילוי ועקרון השקיפות** - שקיפות שלטונית הינה מיסודות הדמוקרטיה והיא נחוצה ביותר שאת בעת משבר הקורונה שמרבית השלכותיו אזרחיות וכלכליות ולא ביטחוניות. בשנת 2020 הפעילה ממשלת ישראל את סמכותה לפי סעיף 39 לחוק היסוד ובהמשך לפי חוק סמכויות מיוחדות (כהגדרתו בעתירת אוקטובר) והתקינה תקנות על גבי תקנות לעת חירום, שברובן המכריע כרוכה פגיעה חסרת תקדים בזכויות הפרט, ביחסי אזרח ומדינה ובמרקם החיים הפרטי, הציבורי והכלכלי. לסמכות נרחבת זו, כמו גם לפגיעות הפוטנציאליות והממשיות שנגרמות מהפעלתה, נלווית חובה מוגברת לנהוג בשקיפות מרבית כלפי הציבור.

26.2. **מבט משווה** - סקירת התנהלותן של מדינות אחרות בעולם מובאת בפירוט בפרק 3.5 לעתירת אוקטובר, והוצג כיצד הן פועלות לפרסום זוּם ורציף של המידע, באופן שמגביר את אמון הציבור בהחלטות ומסייע במיגור יעיל של המגפה.

26.3. **התנהלות המשיבים** - במשך מרבית שנת 2020 נפוצו מדִי זוּם פרסומים של שרים (או מי מטעמם) מתוך ישיבות הממשלה העוסקות במשבר הקורונה. מדובר בפרסומים הכוללים ציטטות מתוך חילופי הדברים הנאמרים בישיבות ואלה מגיעים אל הציבור באופן חלקי ומגמתי. פרסומים אלה מהווים, לשיטת המערערים, חיזוק לחובת גילוי בתקופת המשבר, ולו מהטעם שהם שומטים את הקרקע תחת הטענה ששרי הממשלה ציפו לחיסיון המידע.

27. ההתנהלות המתוארת לעיל, בין הצדדים ולמעשה בין ממשלת ישראל לציבור כולו, "נגררת" כבר קרוב לשנה. העדר השקיפות בנוגע לתמלילים, ומקל וחומר שהעדר ההחלטה בעניין חומרי הרקע במשך למעלה מחצי שנה, גורמים נזק אדיר לבריאות הציבור, לכלכלה הישראלית ולאמון הציבור במוסדות השלטון.

28. בנסיבות אלה מוגש ערעור זו לצד **בקשה לקיים דיון דחוף**.

## ג. הפגמים שנפלו בפסק הדין

המערערים יטענו כי שגה בית המשפט קמא בקביעתו בנוגע לסעיפים 14 ו-71 לתקנון הזמני ולהיותם "דין אוסר" לעניין התיבה "אסור על פי דין" שבסעיף 9(א)(4) לחוק. בית המשפט קמא שגה בהסתמכותו על הסעיפים הנ"ל, וזאת מבלי שבחנם במלואם ומבלי שבחן סעיפים נוספים בתקנון, אשר מסייגים ומצמצמים את חובת הסודיות ואיסור הפרסום.

מפסק הדין עולה, כי בית המשפט קמא אימץ באופן לא מנומק ושגוי את עמדת המשיבים לפיה בחסות התקנון יכולה הממשלה לפעול ככל שעולה רוחה, לרבות בניגוד לחוק היסוד.

בית המשפט קמא קבע בשוגג כי אין בידו הסמכות לדון בטענות שהעלו הצדדים בקשר לפרשנות של חוק היסוד לנוכח סעיפי התקנון הנזכרים בבואו לבחון את תחולת סעיף 9(א)(4) לחוק.

עוד שגה בית המשפט קמא בכך שלא הכריע בטענות המערערים נגד סירוב המשיבים למסור מידע מכוח על סעיף 9(ב)(4) לחוק ולא דן בטענות הקשורות לסעיפים 10 ו-11 לחוק.

על כל השגיאות הללו נעמוד להלן ובסוף סקירה זו יוברר כי דין עמדת המערערים להתקבל.

### 1. שגה בית המשפט בקביעתו כי סעיפים 14(א) ו-71(ב) לתקנון מהווים "דין אוסר" לעניין

#### התיבה "אסור על פי דין" שבסעיף 9(א)(4) לחוק

29. כאמור לעיל, התנגדות המשיבים למסירת תמלילי ישיבות הממשלה (סטנוגרמות) נשענה על שני עיקרים, הראשון בהם הינו סעיף 9(א)(4) לחוק, לפיו רשות ציבורית לא תמסור מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין. לשיטת המשיבים, בענייננו ה"דין" האוסר גילוי מצוי בסעיפים 14(א) ו-71(ב) לתקנון, שלפיהם ישיבות הממשלה הן סגורות וסיווגם של תמלילי הישיבות "סודי ביותר". עוד נטען כי הסמכות להתקין את התקנון, לרבות סעיף האיסור, נשאבת מסעיפים 31(ו) ו-35(א)(4) לחוק היסוד.

30. בית המשפט קמא אימץ עמדה זו של המשיבים ובאופן מצער באימוץ זה נפלו **מספר טעויות**:

31. סעיף 9(א)(4) לחוק קובע כי "רשות ציבורית לא תמסור... מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין". פסיקת בית המשפט העליון שדנה ביחס שבין הוראה זו ובין הוראות הסודיות הפזורות בחיקוקים השונים, מלמדת שלא כל הוראת סודיות, ולא כל הוראה המגבילה את מסירת המידע שוללת את סמכותה של רשות ציבורית למסור מידע: **הכל תלוי בהוראת הסודיות עצמה**.

32. ההלכה היא כי במקרים שבהם הוראת סודיות עצמה כוללת **חריגים** שמתירים את גילוי המידע בנסיבות ובמקרים מסוימים, **מחובת הרשות** לבחון את מסירת המידע בהתאם לחריגים אלה; והיכן שנמצא שהחריגים מאפשרים את מסירת המידע, הרי שלא מדובר ב"מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין", והוראת סעיף 9(א)(4) לחוק כלל אינה חלה (עע"ם 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' **בנק ישראל**, פס' 15-16 לפסק דינו של השופט עמית (נבו, 30.05.2018); עע"ם 2416/18 **בריגע נ' המועצה המקומית ירוחם**, פס' 6-12 (נבו, 12.02.2019)).

33. בנוסף, הפסיקה חזרה ושנתה שהיכן שהוראת סודיות חקוקה מעניקה לרשות **שיקול דעת** בנוגע לגילוי המידע, שיקול דעת זה צריך שיהא מושפע מחוק חופש המידע ותכליותיו המבכרות את גילוי המידע ו**צמצום גדרי הוראת הסודיות**, בשים לב לאופייה החוקתי של הזכות למידע (עניין **התנועה למען איכות השלטון הנ"ל**, בפס' 11 לפסק דינו של השופט עמית; עע"ם 1704/15 **האוניברסיטה העברית נ' העמותה למדע מוסרי**, פס' 19, 23 לפסק דינו של השופט סולברג (נבו, 18.07.2017); עע"ם 398/07 **התנועה לחופש המידע נ' רשות המיסים**, פס' 27 (נבו, 23.09.2008)).

34. ביישום דברים אלה על המקרה דנן, נמצא ששאלת תחולתו של הסייג הקבוע בסעיף 9(א)(4) לחוק על מסירת התמלילים המבוקשים צריכה הייתה להיות מוכרעת בהתאם לשאלה האם סעיפים 14(א) ו-71(ב) לתקנון הזמני קובעים איסורים **מוחלטים או יחסיים**, והאם מוקנה במסגרתם או בתקנון **שיקול דעת** לחרוג מחובת הסודיות הקבועה בו או אם לאו; אולם **בית המשפט קמא לא עשה כן**.
35. בנסיבות אלה מבוקש מבית המשפט הנכבד שיקבע כי **אין** בידי המשיבים סעיף **איסור פרסום** או סעיף סודיות מוחלט, **אלא הוראה שבשיקול דעת**. עוד מבוקש כי ייקבע ששיקול דעת זה לא הופעל, או שהופעל באופן לא מידתי או סביר, ויורה למשיבים למסור למערערים את המבוקש. נדוק.
36. סעיף 14 בתקנון הזמני אינו מהווה איסור פרסום ולא מטיל חובת סודיות, אלא עניינו בכך ששיבות הממשלה מתקיימות בדלתיים סגורות. המשיבים ביססו את טענתם כי קיים לכאורה דין האוסר באופן גורף את פרסום התמלילים של ישיבות הממשלה, וזאת על-פי סעיף 14 לתקנון. אלא שבניגוד לטענת המשיבים, קיום דיונים בדלתיים סגורות אינו מלמד על איסור לעיין בתמלילי אותם דיונים. להווי ידוע שאין זהות בין פומביות **הדיון** לפומביות **העיון** (ר' רע"א 3614/97 **אבי-יצחק נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ** (נבו, 23.06.1998); בג"צ 258/07 **גלאון נ' ועדת הבדיקה הממשלתית לבדיקת אירועי מלחמת לבנון השנייה** (נבו, 06.02.2007) וכן זאב סגל **הזכות לדעת באור חוק חופש המידע** 32-34 (2000)). במקרה דנן האינטרס לעיין ולפרסם מתעצם כאשר חלק נכבד מהעותרים הינם גופי תקשורת ועיתונאים אשר פועלים להנגשת המידע הציבורי לציבור וזאת מתוקף תפקידם.
37. סעיף 71(ב) לתקנון קובע כי תמלילי ישיבות הממשלה (וכן וועדות השרים) יסווגו כ"סודיים ביותר" ויופקדו בגנזך לתקופה הקבועה בתקנות הארכיונים. המשיבים ביקשו לעצור כאן ולקבוע שקיים סעיף סודיות המהווה בסיס להחלת סעיף 9(א)(4) לחוק ותו לא. אלא מאי? שעל פי ההלכה הפסוקה המושרשת היטב (ר' לעיל), אין די בהצגת סעיף סודיות או איסור פרסום מתוך חוק כלשהו - אלא יש לבחון את הסעיף לאור כל הוראות אותו חיקוק.
38. בבחינת סעיף 71 במלואו וכן בבחינת סעיפי תקנון נוספים מתברר כי לפנינו דבר חקיקה הקובע במפורש שתי דרכים להתגברות על הוראת הסודיות או לפחות לצמצום הוראה זו: האחת, על ידי **שינוי סיווגם** של התמלילים (סעיף 71(ג) לתקנון); והשנייה, על ידי הפעלת **שיקול דעת** ופרסום התמלילים חרף סיווגם (סעיפים 73, 75, 77 ו-78 לתקנון) - נפרט.
39. סעיף 71(ג) לתקנון - בצד הסיווג "סודי ביותר" שמחיל סעיף 71(ב) על כלל התמלילים של ישיבות הממשלה ושל ועדות השרים בדיוניהן, סעיף 71(ג) מקנה למזכיר הממשלה (המשיב 4 דכאן) סמכות לסווג תמליל או חלק ממנו **בכל סיווג אחר**. משמע, לפנינו הוראת סודיות **המעניקה לרשות שיקול דעת** בנוגע לגילוי המידע (לעניין זה ר' גם שמעון שטרית **הממשלה: הרשות המבצעת - פירוש לחוק-יסוד: הממשלה** כרך ב 745 (יצחק זמיר עורך, 2018)).
40. סעיף 71(ג) לתקנון אמנם מחריג מסמכותו האמורה של מזכיר הממשלה תמלילים של דיונים שבהם נדונו עניינים המפורטים בסעיף 35(א) לחוק היסוד ובאלה נמנים ביטחון ויחסי החוץ של המדינה; **סוג עניינים** שהממשלה הכריזה על סודיותו בצו; ו**עניין מסוים** שהממשלה החליטה לשמור בסוד.
41. המשיבים (בשם הממשלה אותם הם מייצגים) לא סתרו את טענת המערערים כי לפנינו מידע שאינו עוסק בביטחון המדינה או יחסי החוץ, **לא הוצג צו כנדרש** ואף **לא הוצגה החלטה** לשמור את המידע המבוקש כעניין מסוים שישמר בסודיות (עמ' 1 לפרוטוקול הדיון בבית המשפט קמא, שורות 16-13). בהקשר זה ולעניין סעיף 14 ו-71 גם יחד, יצוין כי בית המשפט קמא שגה בפסק דינו (ס' 22) עת קבע כי עצם קיומם של סעיפים בתקנון מהווה החלטה לעניין שמירת המידע בסוד. שגיאה זו מהדהדת במיוחד לנוכח העובדה שסעיף 14 אינו עוסק בסודיות (אלא בפומביות) וסעיף 71 קובע איסור גורף שחורג מגדרי חוק היסוד, וממילא גם בו יש סייגים שלא הופעלו וזאת ללא נימוק.



42. **סעיף 73 לתקנון** - סעיף זה עומד למעשה בבסיס עמדת המשיבים משום שמדובר בציטוט של סעיף 35 לחוק היסוד. מבלי להלאות נחזור ונציין כי המשיבים ביקשו מבית המשפט קמא ללמוד מסעיף זה איסור גורף על מסירת מידע מתוך **כל** ישיבות הממשלה, לרבות תמלילים של **כל** ישיבה באשר היא - ודין טענה זו להידחות.
43. **סעיף 75 לתקנון** קובע במפורש כי ניתן לפרסם מידע, גם אם הוא בא בגדרו של סעיף 73 לתקנון. סעיף זה חושף באופן מפורש כי התקנון **אינו כולל דין אוסר** (כטענת המשיבים), **אלא דין מותנה** המתיר אפשרויות לסיווג וואו לפרסום על פי שיקול דעת - ולכן גם כאן אין בידי המשיבים "דין אוסר" לצורך תחולת סעיף 9(א)(4) לחוק ודין טענתם להידחות.
44. יתרה מזאת, וזה העיקר: סעיפים 73 ו-75 לתקנון עוסקים בסודיות ובפרסום של דיוני ממשלה בעניינים סודיותם נקבעה בסעיף 35(א) לחוק היסוד. אולם המידע המבוקש בענייננו נוגע לדיונים בעניינים **שאינם** מנויים בסעיף 35(א), ומשכך מלכתחילה סעיפים אלה אינם רלוונטיים.
45. תימוכין ברורים לכך מצויים בהנחיה שעליה ניסו המשיבים להסתמך לביסוס עמדתם (באופן שגוי). כך, בסעיף 4(ב) להנחיה נקבע כי החלטות ודיונים של הממשלה אשר **אינם מנויים** בסעיף 35(א) לחוק היסוד, **אינם סודיים** מטבע ברייתם **ואין איסור לפרסמם**.
46. כאן המקום להבהיר שחרף העובדה שחלפו וממשיכים לחלוף חודשים ארוכים בהם מתנהלים ההליכים דלעיל ודנן, המשיבים מעולם לא נימקו מדוע לשיטתם אין לפרסם את תמלילי ישיבות הממשלה בסוגיות האזרחיות בקשר למשבר הקורונה. המשיבים חוזרים באופן שיטתי על הטענה שהכל סודי ומנסים לשוות לתמלילים המבוקשים איזה נופך סודי-ביטחוני. אולם הטענה לפיה "הכל סודי" סותרת חוק יסוד והיא ממילא לכשעצמה לא סבירה ולא יכולה להחזיק ועל כן ראוי שבית המשפט הנכבד יתערב.
47. סעיף 4(ב) בהנחיה מחייב את המשיבים לנמק מדוע בנסיבות העניין יש מניעה לגילוי ולפרסום. בעמדת המשיבים (בין אם במענה לבקשה ובין בכתבים שהוגשו לבית המשפט קמא) אין כל נימוק, בוודאי לא נימוק משכנע, מדוע המקרה דנן בא בגדר החריגים של אי פרסום. כל שיש למשיבים להציע הוא ניסיון כושל להחיל חובת סודיות גורפת שלקוחה מתחומי הביטחון על משבר אזרחי לחלוטין. **אמור מעתה, כי בהעדר תחולה לסעיפים 73 ו-75 לתקנון הרי שאין למשיבים יסוד לטענת 9(א)(4) לחוק ודינה להידחות** (להרחבה בעניין זה מופנה בית המשפט הנכבד לפרק 4.1.1.2 לעתירת אוקטובר).
48. **סעיף 78 לתקנון** – בסעיף זה ניתנה למזכיר הממשלה סמכות לפרסם לציבור מידע בהתאם להוראות חוק חופש המידע. סעיף זה מסמיך את מזכיר הממשלה לפרסם לציבור מידע, לרבות המידע שהתבקש בעתירת אוקטובר ועל אף אם הוא נופל בגדרי האיסורים בתקנון, וזאת בשל סמכותו להפעיל שיקול דעת שחורג מגבולות התקנון; יצוין כי במקרה שבו התקנון קובע איסורים גורפים, בלתי מידתיים ובלתי סבירים, אך מצופה היה שהמזכיר יפעיל סמכותו זו – בעיקר ביחס למידע ציבורי כה קריטי הנדון כאן.
49. **סיכומו של דבר**, בית המשפט קמא שגה משום **סעיפים 14 ו-71 לתקנון אינם קובעים איסורים מוחלטים והם מחייבים את הרשות להפעיל שיקול דעת בבחנה אפשרות למסור את המידע. כפועל יוצא, התמלילים המבוקשים בענייננו אינם בבחינת "מידע אשר אין גלותו על פי כל דין"** במשמעות סעיף 9(א)(4) לחוק, והוראתו של האחרון אינה חלה במקרה דנן כלל ועיקר.

## 2.ג. בית המשפט קמא שגה בקביעתו כי הוא נעדר סמכות לדון בפגמים שנפלו בסירוב

### המשיבים למסור את התמלילים המבוקשים לנוכח סעיף 35(ב) לחוק היסוד.

50. בית המשפט קמא פסק (סעיף 25 לפסק הדין) כי אין בסמכותו לדון בטענות הצדדים לעניין סעיף 35(ב) לחוק היסוד. באופן מצער, בקביעה זו נפלו מספר פגמים:
51. פגם ראשון, המשיבים השתיתו את סירובם על סעיף 9(א)(4) לחוק ועל סעיפים 14 ו-71 לתקנון, כמפורט בפרקים ב.2.2 ו-ג.1 לערעור זה. לשיטת המשיבים, הסמכות "להישען" על סעיפי התקנון, באופן כללי ובמקרה דנן, שאובה (בהתאמה) מסעיפים 31(ו) ו-35(א)(4) לחוק היסוד. המערערים סבורים שיש פגם אינהרנטי בקביעה שסירוב המשיבים המושתת על סעיף 35(א) לחוק היסוד התקבל לגופו, אך טענת המערערים לפי סעיף 35(ב) לחוק היסוד נדחתה על הסף בהעדר סמכות.
52. בקביעה זו ניתנה למעשה למשיבים אפשרות, שלא כדיון, לברור מכלל דברי החקיקה את הסעיפים "הנוחים", אלה שהולמים את עמדתם. לעומתם, המערערים נותרו "מול שוקת שבורה", וטענותיהם הטובות לסתור את עמדת המשיבים נותרו ללא הכרעה בשל סברה שגויה של העדר סמכות.
53. פגם שני, הקביעה שאין בסמכות בית המשפט קמא לדון בסבירותן או פרשנותן של הוראות תקנון מסוימות לאור קיומו של חוק יסוד הינה קביעה שגויה (ומכל מקום, לפחות על פי הכתוב, היא נעדרת ביסוס). המערערים אמנם לא ביקשו מבית המשפט קמא לפסול או לבטל את סעיפי התקנון לנוכח סתירתם את חוק היסוד, אולם סבורים הם כי היה בסמכותו של בית המשפט קמא לפרש את התקנון לאור סעיפי חוק היסוד. ודוק. ככל שאכן סעיף 31(ו) לחוק היסוד מאפשר לממשלה לקבוע את סדרי עבודתה בתקנון, הרי שאין זה מתקבל על הדעת שהקביעות בתקנון יחרגו מהיקף הסמכות שנתן חוק היסוד, ובוודאי שאין מקום לקבל סתירה בין חוק היסוד לתקנון. לעניין זה יודגש שב"כ המערערים הבהירה בדיון בבית המשפט קמא שאין העתירה עוסקת בבקשות לפסול או לבטל סעיפים מהתקנון, אלא בפרשנותם לאור חוק היסוד וב"כ המשיבים הסכימה שאכן יש לבית המשפט קמא סמכות לעשות כן (ר' עמ' 2 ש' 31 ועמ' 5 ש' 19 - 23 לפרוטוקול).
54. פגם שלישי, אף אם תתקבל העמדה שהתקנון מאפשר לממשלה לקבוע את סדרי עבודתה באופן מנותק מדברי חקיקה אחרים, אזי שסעיף 35 לחוק היסוד מצוטט במלואו בסעיף 73 לתקנון. משכך, לא צריך היה בית המשפט קמא לפנות לחוק היסוד, אלא די שהיה בוחן את הסתירה שבין סעיף 73 שהציגו המערערים לסעיפים 14 ו-71 שהציגו המשיבים, אולם באופן שגוי ומצער - דבר זה לא נעשה.
55. פגם רביעי, מזכיר הממשלה היה הנמען הראשון לבקשות המערערים לקבל את המידע הנ"ל והיה מבין המשיבים לכל אחד משלושת ההליכים המשפטיים שהתקיימו עד היום. המזכיר לא הציג עמדה שונה מזו שהוצגה על ידי הממונה, ובאי כוח המדינה לא טענו בשמו טענות נפרדות, כך שלכל הפחות ניתן היה לקבוע שכתבי התשובה והתגובה שהוגשו עד היום מהווים את המענה של כלל המשיבים לבקשת המערערים ובכך להימנע מהקביעה שאין החלטה לדון בה. לחילופין, יכול וצריך היה בית המשפט קמא להורות למשיבים ליתן החלטה במסגרת ההליך, כפי שהורה ביחס לחומרי הרקע.
56. יוסף, כי המזכיר והממונה פועלים שניהם תחת משרד ראש הממשלה<sup>1</sup> אליו בוצעה הפנייה שביסוד עתירת אוקטובר, ואין חולק שחוק חופש המידע חל על שניהם, בהיותם רשות ציבורית או יחידה בתוך רשות ציבורית, והחובות על פי החוק חלות עליהם באופן מלא.
57. בהקשר זה, המערערים סבורים כי בית המשפט קמא יכול וצריך היה, לכל הפחות, להעביר תחת שבט ביקורתו את התנהלות המשיבים, אשר בתום הדיון הראשון בבג"צ סירבו לקבל את בקשות המערערים למזכיר בטענה שהוא אינו מוסמך ודרשו תחת כך לקבל פנייה חדשה אל הממונה.

<sup>1</sup> ר' סעיף 2 לחוק (הגדרת "רשות ציבורית") וכן <https://www.gov.il/he/departments/Units?OfficeId=e744bba9-d17e-429f-abc3-50f7a8a55667>

58. פגם חמישי ואחרון, המערערים מבקשים להוסיף, כי פסק הדין שניתן בראשית חודש דצמבר 2020 לא נתן (לפחות על פי הכתוב) משקל לעובדה שהפנייה הראשונה למזכיר ולמשיבים בכלל, נעשתה כבר בחודש מרץ 2020. למעשה פסק הדין תיגמל את הממשלה (או מי מטעמה) על כך שלא מסרו החלטה וואו את המידע המבוקש במשך כמעט שנה, ואף החזיר את המערערים אל נקודת ההתחלה: לפנות אל המזכיר וואו אל בית המשפט הגבוה לצדק, כפי שעשו בדיוק בחודש מרץ 2020.

59. למען הזהירות יצוין, כי המערערים פנו אל המזכיר כבר בחודש מרץ 2020, ופעם נוספת ביום 10.12.2020 מיד עם קבלת פסק הדין מושא הערעור דנן. ביום 17.10.2020 נתקבלה תשובת המזכיר לפיה הטיפול בפנייה מועבר אל המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (מנהלי-ציבורי), עו"ד דינה זילבר, אשר סיימה את תפקידה ביום 20.12.2020, וטרם נמצא לה מחליף<sup>2</sup>. ביום 21.10.2020 הצדדים הפנו את תשומת לב המזכיר לאבסורד שבתשובתו, וביום 30.12.2020 קיבלו מענה לאקוני כי העניין בטיפול של המחלקה כולה (מנהלי-ציבורי). ביום 04.01.2021 התקבל מכתב מאת המשיבים, עליו חתומה היועמ"ש במשרד ראש הממשלה, עוה"ד שלומית ברנע-פרגו, שם חזרו המשיבים על טענותיהם שהועלו הן בדיון בבג"צ והן בעתירת אוקטובר.

**העתק ההתכתבויות בין הצדדים, לפי סדר כרונולוגי, מצ"ב כנספת 13 לערעור זה.**

60. בהתאם לתשובה זו, אשר חלקה עוסקת בדין חוקתי ובמדרג הנורמטיבי שבין תקנון (זמני או קבוע) לבין חקיקה ראשית וחוק יסוד הממשלה, מוגשת בסמוך לערעור זה עתירה לבג"צ והמערערים סבורים שהדרך היעילה להכרעה היא אם בהמ"ש נכבד זה ידון בשני ההליכים במאוחד.

### ג.3. שגה בית המשפט קמא בכך שלא הכריע בטענות שהעלו הצדדים

61. כאמור לעיל, בית המשפט קמא דחה את העתירה על יסוד אימוץ עמדת המשיבים בנוגע לסעיף 9(א)(4) לחוק והוסיף וקבע כי אין הוא בר סמכות לדון בטענות בקשר לסעיף 35(ב) לחוק היסוד.

62. למעט שתי קביעות אלה, **פסק הדין נעדר הכרעה בשתי טענות נוספות:**

#### סעיף 9(ב)(4) לחוק

63. טענת המערערים כנגד סירוב המשיבים למסור מידע לפי 9(ב)(4) לחוק, דהיינו שאלת ה"אפקט המצנן" כלל לא נדונה, על אף שהיא מהווה אחת משתי טענות הסירוב של המשיבים למסירת המידע.

64. בהעדר הכרעה ועל מנת שלא להלאות, מופנה בית המשפט הנכבד לפרקים 4.1.1.3 ו-4.1.1.5 לעתירת אוקטובר בעניין **הסירוב המוחלט והלקוני** של המשיבים לבקשת התמלילים על יסוד סייג סעיף 9(ב)(4) לחוק ולנימוקי המערערים באשר **לחוסר סבירות** של החלטה זו.

#### סעיפים 10 ו-11 לחוק

65. טענת המערערים ביחס לסעיפים 10 ו-11 לחוק בדבר סבירות ומידתיות הסירוב למסור תמלילים כמבוקש. בתוך כך גם התעלם בית המשפט קמא מהחלופה שהעלו המערערים למסור את תמלילי ישיבות הממשלה באופן חלקי כך שימסרו לכל הפחות התמלילים מהישיבות בהן נדונו והתקבלו תקנות שעת חירום, דהיינו מקום שהרשות המבצעת "עמדה בנעלי" הרשות המחוקקת.

66. כמו כן מופנה בית המשפט הנכבד לפרק 4.2 לעתירת אוקטובר במסגרתו הציגו המערערים טענות טובות ומבוססות היטב, הן בדין (סעיפים 10 ו-11 לחוק והן בהלכה פסוקה), ביחס **לחוסר הסבירות וחוסר המידתיות** שבהתנהלות המשיבים.

67. בנסיבות אלה נמצא שנפלו פגמים בפסק דינו של בית המשפט קמא הן בגין הכרעות שגויות לגופן והן בגין טענות שלא הוכרעו - ועל שום כך מוצדקת התערבותו של בית המשפט הנכבד.

<sup>2</sup> <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3882815,00.html>

#### ג.4. שגה בית המשפט קמא בכך שלא הכריע בעניין חומרי הרקע לגופם

68. בפתח ערעור זה יובהר, כי בקשת המערערים לקבל לידם את חומרי הרקע שהונחו על שולחן הממשלה במסגרת ישיבותיה העוסקות בנושאים האזרחיים הקשורים למשבר הקורונה, הוגשה לראשונה בחודש מרץ 2020 (!) חרף שלושה הליכים משפטיים שהתקיימו בין הצדדים ועל אף מכתבים ותזכורות, תשובת המשיבים לעניין חומרי הרקע נמסרה לבסוף רק בשלהי חודש דצמבר 2020, ולאחר שבית המשפט דחק במשיבים לקבל החלטה, קיבלה המדינה החלטה למסור את חומרי הרקע, תוך השחרות מסוימות, וזאת בחלוף 9 חודשים ארוכים מאוד!

69. במסגרת העתירה שהגישו המערערים ביקשו האחרונים כי בית המשפט קמא יורה למשיבים למסור את התייחסותם ואת המידע עצמו במסגרת ההליך בבית המשפט, וזאת משום שבמועד הגשת העתירה (אוקטובר 2020) חלפו 7 חודשים מאז הוגשה הבקשה הראשונה ו-4 חודשים מאז שהוגשה "מחדש" – ועד לאותו מועד לא התקבלה כל החלטה. ימים ספורים לאחר הגשת העתירה ובהתייחס לסעד הנ"ל, הורה בית המשפט קמא למשיבים למסור לעיונו (במעמד צד אחד) את כל חומרי הרקע לפי סעיף 53 לעתירה (המידע נמסר לבית המשפט קמא על גבי דיסק).

70. בהמשך, הורה בית המשפט קמא למשיבים להגיש כתב תשובה לעניין חומרי הרקע - והחלטה זו מתפרשת לדעת המערערים באופן אחד בלבד: כתב התשובה צריך היה להוות מענה לבקשת המידע, כך שניתן יהיה לקיים את הדיון בין הצדדים בפני בית המשפט קמא. המשיבים בחרו לעשות דין לעצמם והגישו מסמך שכותרתו "כתב תשובה", אך בין הכותרת לתוכן אין דבר וחצי דבר – כל תוכנו של המסמך הוא רצף אמתלות בלתי מוצלחות מדוע לא נמסרה תשובה ו/או מידע עד לאותו מועד, על אף החריגה מהדין. חמור מכך, אותו מסמך אף כלל שורת סיכום ובה נטלו לעצמם המשיבים ארכה נוספת, על דעת עצמם, והודיעו (ממש כך) שימסרו תשובה בהמשך.

**החלטות בית המשפט קמא מהימים 2.11.2020 ו- 19.11.2020 מצ"ב יחדיו כנספח 14 לערעור זה.**

**"כתב התשובה" של המשיבים, מצ"ב כנספח 15 לערעור זה.**

71. בסופו של דבר, הדיון בעתירה התקיים ביום 26.11.2020 מבלי שהתאפשר למערערים לטעון את טענותיהם ביחס לחומרי הרקע וזאת משום שעד לאותו מועד לא נמסרה החלטת המשיבים בעניין ולמותר לציין שגם לא נמסרו חומרי הרקע עצמם.

72. למקרא פסק דינו של בית המשפט קמא השתוממו המערערים מה עלה בגורל טענותיהם העוסקות בחומרי הרקע ותמוהה אף יותר הייתה בעיניהם העובדה שבית המשפט קמא השיב למשיבים את החומרים בהם עיין מבלי שנכתב לגביהם דבר בפסק הדין (למעט לעניין ההוצאות, ר' פרק ג.5 להלן).

73. בסוף פסק הדין הורה בית המשפט קמא למשיבים למסור את החלטתם בעניין חומרי הרקע עד ליום 21.12.2020, ולמען הזהירות יודגש שלא הורה להם למסור את חומרי הרקע בהם עיין או את חלקם, אלא רק למסור החלטה – דבר שהיה על המשיבים לעשות עוד בחודש אפריל ולא בחודש דצמבר.

74. רק ביום 24.12.2020 (דהיינו, בחריגה מהמועד שקבע בית המשפט קמא) הגיע מכתב מאת המשיבים ובו צוין כי החומרים מצויים על גבי דיסק שניתן להגיע ולקבל במשרד ראש הממשלה. עוד באותו יום הגיע נציג של המערערים וקיבל את הדיסק. לאחר שעיינו בכל חומרי הרקע, המערערים מצרים מאוד על כך שהמידע שנמסר הינו חלקי ומושחר וכולל לכל היותר, סעיף אחד מבין שבעת הסעיפים שהתבקשו המשיבים למסור תחת הכותרת "חומרי רקע" (סעיף 53 לעתירת אוקטובר).

75. בעניין זה המערערים שוקלים להגיש עתירה לבית המשפט המחוזי לעניינים מנהליים בירושלים, אולם אין ספק שהליך זה נכון היה שיתברר כמקשה אחת, שכן ניתן וראוי היה לקיים את הדיון לגבי החומרים האמורים במסגרת ההליך שכבר נוהל. למעשה, חדלונו של בית משפט קמא שנמנע מקבלת החלטה, עלול להביא את המערערים להקצאת משאבים מיותרת, עלויות כפולות ובזבוז זמן שיפוטי.

## ג.5. ערעור על הוצאות שנפסקו בבית המשפט קמא

76. כאמור בית המשפט קמא דחה את העתירה בנוגע לתמלילי ישיבות הממשלה והסתפק בקביעת מועד עתידי למתן החלטה בעניין חומרי הרקע, חלף דרישה שהחלטה תימסר במסגרת ההליך. בסיכומו של ההליך פסק בית המשפט קמא כי המשיבים ישלמו למערערים סך של 8,000 ₪, ללא החזר אגרה.
77. המערערים סבורים שסכום זה נמוך מהסכום שראוי היה לפסוק לטובתם בנסיבות, ואלו הטעמים:
78. ראשון, התנהלות המשיבים מול המערערים בהליכים שהתנהלו עד כה - כולל בהליך האחרון בבית המשפט קמא – וכן התייחסות המשיבים (או יותר נכון העדר ההתייחסות) למכתבים וואו תזכורות במשך חודשים ארוכים, הייתה מקוממת. המשיבים עשו כל שלא ידם כדי להעמיס על המערערים, להקשות ולמנוע מהציבור את המידע המבוקש. התנהלות זו מצדיקה לכשעצמה פסיקת הוצאות משמעותית אשר באמצעותה יכול היה בית המשפט להביע את מורת רוחו מההתנהלות.
79. שני, העתירה היא שהביאה למסירת המידע ביחס לחומרי הרקע, אילולא הגשת העתירה והנחייתו של בית משפט קמא למשיבים לקבל החלטה, ייתכן שעד עתה לא הייתה מתקבלת החלטה. לעניין זה יש להזכיר את המבחנים שנקבעו כהלכה לפני שנים רבות בבג"ץ 842/93 נסראסה נ' שר הבינוי והשיכון ואח' (נבו, 25.05.1994) ויודגש שהמערערים עמדו בכל המבחנים הללו: העתירה הייתה מוצדקת (הן לגופו של המידע המבוקש והן בשל התנהלות המשיבים ומחדליהם); המערערים נקטו בפעולות מיצוי רבות עובר להגשת העתירה (ר' פרק ב' לעיל); העתירה הוגשה ללא שיהוי; בזכות הגשת העתירה ורק לאחריה זכו המערערים למענה לבקשתם, ויודגש כי המענה המאוחר מאוד של המשיבים היה לא רק בחריגה מהדין, אלא גם בחריגה מהמועד שקבע בית המשפט קמא דבר שגרם לסרבול הליכים והתמשכותם בשל הצורך להגיש עתה עתירה נפרדת בעניין חומרי הרקע.
80. שלישי, במקרים אחרים שנבדקו, אשר גם בהם רשויות שונות חרגו מהדין והתנהלו באופן לא מקובל, נפסקו הוצאות גבוהות יותר, כך שראוי היה שביית המשפט קמא היה פוסק את הוצאותיהם של המערערים על הרף הגבוה; ר' למשל עת"מ 16-01-40431 דחף-דלק בע"מ נ' רשות שדות התעופה (נבו, 22.03.2016); וגם עת"מ 20-02-60029 תנו לחיות לחיות נ' עיריית קריית גת (נבו, 14.06.2020); וגם עת"מ 18-05-70064 התנועה לחופש המידע נ' משרד התרבות והספורט (נבו, 17.07.2019).
81. רביעי ואחרון, בפני בית המשפט קמא עמדה אמנם עתירה אחת אולם היא איגדה בקשות שונות ופניות רבות של כמה גורמים, אשר בהחלט יכלו להגיש כל אחד לבדו את עתירתו נגד המשיבים. העובדה ש-13 המערערים חברו יחד לצורך הגשת עתירה נועדה להקל על בית המשפט קמא ולא היה בה משום הפחתה של כמות העבודה, ונהפוך הוא! בשים לב למספר העותרים, המערערים, אין חולק שהסכום הנמוך שנפסק כהוצאות לטובתם אינו משקף את העבודה הרבה שנדרשה מכל אחד מהם לאורך כל שלבי ניהול ההליך ואת העובדה שנדרשה מכולם יחד עבודה נוספת של תיאום לצורך קידום הליך שיקל על בית המשפט קמא ועל המשיבים.

## ד. סוף דבר

82. המערערים יטענו כי לאור כל המפורט ומנומק לעיל ברי שבית המשפט קמא נפל לכללן של מספר טעויות בפסיקתו. טעויות אלה כוללות, כאמור, הכרעות שלא נומקו, הכרעות לפיהן עמדת המשיבים אומצה במלואה, לעיתים בניגוד לדין ולעיתים ללא עריכת איזונים כנדרש בדין ובהלכה הפסוקה וכן זניחה של טענות המערערים מבלי שאלה הוכרעו בפסק הדין.

83. אשר על כל האמור חוזרים המערערים ומבקשים מבית המשפט הנכבד להורות למשיבים על הגשת **כתב תשובה מפורט ומלווה בתצהיר**, וזאת ללא דיחוי ולצד קביעת מועד לדיון דחוף בערעור.
84. עוד מבוקש מבית המשפט הנכבד לדון בטענות המערערים ולקבלן, להורות למשיבים למסור את המידע הציבורי שהתבקש ולחייבם בהוצאות משפט ריאלית לרבות שכר טרחת עורך דין, מע"מ וריבית כדין, וזאת הן ביחס להליך שנוהל בבית המשפט קמא והן במסגרת ההליך דנן.
85. יהיה זה מן הדין ומן הצדק להיעתר למבוקש.

**ייפויי כוח שנתנו המערערים לבאי כוחם מצורפים יחדיו כנספח 16 לערעור זה.**

_____ /ב	_____ /ב	_____ /ב	_____
אוריין אשכולי, עו"ד	שחר בן מאיר, עו"ד	טל ליבליך, עו"ד	יערה וינקלר-שליט, עו"ד
ב"כ העותרים 10-12	ב"כ העותרים 8-9	ב"כ העותרים 2-7	ב"כ העותרים 1 ו-13